Øvingsforelesning til 12 - Interpolasjon, regresjon og markovkjeder

Interpolasjon og regresjon

1. Gitt et ligningssystem $A\mathbf{x} = \mathbf{b}$ som ikke har en løsning. Jeg kan bruke minste kvadratersmetode for å

- minimere lengden til vektoren $\mathbf{x}$
- finne den beste approksimasjon til en løsning for systemet
- jeg vet ikke fordi jeg ikke har forberedt meg.

2. (Vår 2020, oppgave 31) Finn linjen som går gjennom eller passer best til punktene i $\mathbb{R}^2$

$$\begin{bmatrix}-1\\-1\end{bmatrix}, \begin{bmatrix}0\\0\end{bmatrix}, \begin{bmatrix}1\\2\end{bmatrix}.$$

3. La A være en 4×2-matrise. Hvilken av matrisene kan være lik $A^T \cdot A$?

$$L = \begin{bmatrix}14 & 6\\6 & 4\end{bmatrix}, \ M = \begin{bmatrix}14 & 6\\4 & 4\end{bmatrix}, \ N = \begin{bmatrix}14 & 0\\6 & 14\end{bmatrix}$$

4. Vi skal finne polynomer som går gjennom eller passer best til punktene i $\mathbb{R}^2$

$$\begin{bmatrix}0\\-1\end{bmatrix}, \begin{bmatrix}1\\0\end{bmatrix}, \begin{bmatrix}2\\5\end{bmatrix}, \begin{bmatrix}3\\20\end{bmatrix}.$$

a) Finnes det en linje på formen $y = ax + b$ som går gjennom alle punktene? Hvis ikke, bruk minste kvadraters metode til å finne linjen som passer best til punktene.

b) Det finnes ikke et annengradspolynom som går gjennom alle punktene heller. Hvilket ligningssystem må vi se på for å vise dette? Hva må vi sjekke for dette systemet?

c) Men det finnes et unikt tredjegradspolynom som går gjennom alle punktene. Sett opp et ligningssystem for koeffisientene til dette polynomet, og finn koeffisientene.

d) Kan du nå gjette hva x må være for at den følgende setningen er sant: Gitt m datapunkter i $\mathbb{R}^2$. Da finnes det et unikt x-tegradsplynom som går gjennom alle punktene. Hva ville du gjort for å vise at $x$en du valgte er den riktige?

Markovkjeder

1. Markovkjeder er

- en viktig type stokastiske prosesser
- ikke
- jeg vet ikke fordi jeg ikke har forberedt meg.

2. En likevektsvektor

- legger like mye vekt på alle sine koordinater
- er det samme som nullvektoren
- beskriver tilstanden en Markovkjede konvergerer til.

3. Hvilken av vektorene kan være en likevektsvektor for en Markovkjede?

$$\mathbf{u} = \begin{bmatrix}1/3\\4/3\\-2/3\end{bmatrix}, \ \mathbf{v} = \begin{bmatrix}1/2\\1/2\\1/2\end{bmatrix}, \ \mathbf{w} = \begin{bmatrix}1/3\\1/2\\1/6\end{bmatrix}$$

4. Hvilken av matrisene er en stokastisk matrise

$$L = \begin{bmatrix}1 & 1\\2 & 1\end{bmatrix}, \ M = \begin{bmatrix}1/3 & 1\\2/3 & 0\end{bmatrix}, \ N = \begin{bmatrix}1/3 & 4/3\\2/3 & -1/3\end{bmatrix}$$

5. Er følgende stokastiske matriser regulære? Begrunn svaret ditt.

a) $P = \begin{bmatrix}0.2 & 1\\0.8 & 0\end{bmatrix}$

b) $Q = \begin{bmatrix}1 & 0.2\\0 & 0.8\end{bmatrix}$

6. (Høst 2020, oppgave 6) For å simulere proteinene som danner taggene til koronaviruset SARS-CoV-2 bruker forskere overgangsalgoritmer (for eksempel i prosjektet Folding@Home ved Stanford). De trenger din hjelp til å teste om algoritmen de har implementert fungerer som den skal, og har derfor forenklet utregningene slik at du kan gjøre dem for hånd.

Proteinet S kan innta tre ulike tilstander, A, B og C. Hvert mikrosekund, altså hvert 10^{-6}-sekund, kan den bytte tilstand.

- Gitt at S er i tilstand A, og man venter et mikrosekund så er det: 2/3 sannsynlighet for at S fortsatt er i tilstand A, 1/3 sannsynlighet for at S går til tilstand B, 0 sannsynlighet for at S går til tilstand C.
- Gitt at S er i tilstand B, og man venter et mikrosekund så er det: 0 sannsynlighet for at S går til A, 3/4 sannsynlighet for at S fortsatt er i tilstand B, 1/4 sannsynlighet for at S går til tilstand C.
- Gitt at S er i tilstand C, og man venter et mikrosekund så er det: 1/3 sannsynlighet for at S går til A, 1/3 sannsynlighet for at S går til tilstand B, 1/3 sannsynlighet for at S fortsatt er i tilstand C.

a) Finn den stokastiske matrisen M som representerer hvordan S endrer tilstander for hvert mikrosekund.

b) Gitt at S er i tilstand A, hva er sannsynligheten for at S er i tilstand B to (2) mikrosekunder senere?

c) Forskerene simulerer at proteinet S får endre tilstand fritt, slik det vil, i et helt sekund. Estimer sannsynligheten for at S er i hver av de 3 tilstandene på slutten av sekundet. Hvilken tilstand er det mest sannsynlig at S vil være i?